1854. EEN EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 39.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 17 MEI.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Drenthe* maakt aan de landbouwers in dat gewest bekend, dat er in October van dit jaar eene koninklijke Nederlandsche Tentoonstelling van Landbouw te *Arnhem* zal plaats hebben, en dat het Programma van die Tentoonstelling o. a. ook in de Bureaux van het Provinciaal Gouvernement *te Assen* kan worden ingezien; wordende de landbouwers in dit gewest uitgenoodigd, om door eene ruime inzending van voorwerpen tot die Tentoonstelling, van de algemeene belangstelling te doen blijken.

ASSEN, 15. Mei 1854.

De Commissaris des Konings voornoemd:
DE VOS VAN STEENWIJK.

Is het regtmatig, patent te vorderen voor het mennen ter bee en het helpen verhuizen per as van naburen etc.

Onder dit opschrift plaatsten wij in het voorgaande no. een artikel, waarin wij deze vraag ontkennend beantwoordden. Van eene vriendelijke zijde is ons thans medegedeeld, dat er geene aanschrijving daaromtrent door den Directeur der belastingen is gedaan. zooals in het aan ons ingezonden stuk is vermeld, en dat mede de schrijver van dat stuk in dwaling verkeerde, wanneer hij meende, dat het mennen ter bee voor behoeftigen en naburen door de Ambtenaren der belastingen als ongeoorloofd werd beschouwd op grond der *Patent-wet*, daar dit integendeel op grond van de *Wet op het Personeel* geschiedt, en wel op grond van art. 20 § 6 der wet van 29 Maart 1833 (*St.bl.* no. 4), als zullende paarden, die voor het mennen ter bee gebruikt worden, vallen in de *vijfde klasse.* Deze paragraaf luidt aldus: „De *vijfde* klasse bevat de paarden, bestemd en dienende hetzij voor fabrijken, trafijken, bedrijven, neringen, molens, droogmakerijen of anderen werktuigelijken arbeid, hetzij tot weghaling van asch, vuilnis en andere specien, hetzij tot het trekken van schepen en schuiten, tot vervoer van personen en *al* of *niet* van goederen *tevens*, hetzij eindelijk tot vervoer van personen en goederen; allen, voor zooverre dezelve in het geheel niet onder den zadel of voor rijtuigen, welke of waarvan de zitbanken van veren of riemen of andere veerkrachtige of rekkende ligchamen zijn voorzien, worden gebezigd, en overschillig overigens of er al dan niet vereeniging bestaat van onderscheidene der genoemde wijzen van gebruik, of de paarden al dan niet *tevens* voor den landbouw worden gebruikt, en of dezelve in eigendom of in gebruik zijn bij bijzondere personen of bij gemeenten of corporatien. Paarden, *uitsluitend* dienende tot het trekken van pinken of ook van schepen en schuiten, enkel goederen vervoerende, behooren mede in de *vijfde* klasse; des echter dat wegens dezelve slechts de *helft* der belasting zal verschuldigd zijn."

In de eerste plaats nemen wij niets terug van hetgeen wij in ons vorig artikel gezegd hebben over het harde en onbarmhartige, dat er in gelegen is, om een landman te verhinderen, zijnen minder door het lot begunstigden dorpsgenoot, geheel zonder eenige belooning, dienst te bewijzen, door voor hem brand, rogge etc. te mennen, of zijnen buurman in het verhuizen met wagen en paard bij te staan; zoodanig iets stuit zoodanig tegen het menschelijk gevoel, dat ieder zoodanige bepaling, al stond ze uitdrukkelijk in de wet, zou afkeuren; wij beroepen ons gerust zelfs op den meest ijverigen verdediger van onze belastingwetten.

Maar in de tweede plaats ligt het, naar ons oordel, ook geenszints in de aangehaalde § van art. 20 der wet op het Personeel, dat paarden van landlieden, wanneer ze ter bee of om een buurman te helpen verhuizen, gebezigd worden. daarom belastbaar worden. De woorden: *bestemd en dienende* doen hier alles af; zij moeten *bestemd* zijn b. v. voor een zeker soort van werktuigelijken arbeid en tevens daarvoor werkelijk *dienen*: de bestemming *en* het werkelijk gebruik moeten zamen gaan; de bestemming nu van een landbouw-paard wordt niet veranderd, wanneer het een à tweemalen in het jaar gebezigd wordt, om voor een behoeftige een voertje zoden of koorn te halen. of om misschien eenmaal in drie à zes jaren een buurman te helpen verhuizen; hierdoor kan men niet zeggen, dat zoodanig paard oorspronkelijk *bestemd* is, om voor behoeftigen brandstof of koorn te halen of anderen te helpen verhuizen; de bestemming wordt door eene enkele daad niet bepaald of veranderd.

Wij merken hierbij op, dat, bij de wet, paarden, uitsluitend voor den landbouw *bestemd*, uitdrukkelijk van de belasting zijn vrijgesteld; hier is het woord *dienende* niet eens herhaald; het is hier alleen de *bestemming*, waarop mag gelet worden.

Wat nu het vervoeren van bouwmaterialen te Ruinen door ingezetenen dezer gemeente betreft, deze waren, naar ons oordeel, gelijk wij in ons vorig artikel betoogd hebben, in hun eigen werk: zij voerden voor zichzelve bouwmaterialen aan; ook thans zien wij, ten aanzien der belastbaarheid, tusschen dit vervoeren en het werken aan de gemeente-wegen geen onderscheid, terwijl de paarden ook door dit vervoeren de *bestemming* voor den landbouw niet verloren.

Het komt ons daarom voor, dat evenmin als iemand, die turf, koorn etc. voor behoeftigen ment of met zijne paarden een buurman helpt verhuizen, of in het geval te Ruinen, patent behoeft, evenmin de paarden, die daarvoor gebezigd worden, in de vijfde klasse vallen; men kan hier wel tegen aanvoeren, dat, door zulk eene toepassing, het voor de administratie moeijelijk wordt, om ontduiking der wet voor te komen; dit moge waar zijn, maar om zulk een reden mag men aan de wet geene uitlegging geven, strijdig met haren duidelijken letter.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

15 *Mei.*

Alweder geen nieuws — wel geruchten.

De Fransche *Moniteur* deelt wel een rapport mede van den admiraal Hamelin, nopens het bombardement van Odessa, maar dat brengt weinig wetenswaardigs aan 't licht en noemt dat bombardement ook zelf eene weinig beteekenende gebeurtenis. Dat rapport is op bedaarden toon gesteld en geeft een goeden dunk van den vloot-voogd. Het verzekert echter, dat de geällieerden eigenlijk de stad in hare magt hadden, doch voorshands de toegediende tuchtiging voldoende rekenden. Acht Engelsch-Fransche stoomvaartuigen beschoten de stad en werden beantwoord door slechts eene Russische batterij, maar deze rigtte nog al schade aan onder de schepen. Ten slotte wordt het bevestigd, dat de kastijding slechts gemunt was op de militaire haven en de batterijen. De eerste zou dan ook vernield zijn, maar wie beschrijft ons die militaire haven, opdat men berekene. wat er gewonnen en verloren is? — De Fransche vloot zal nu wel bij de Engelsche in de Oostzee zijn, en dan schijnen zij vereenigd offensief te zullen ageren — als wind en weer het toelaten. In de Zwarte zee heeft de geällieerde vloot weder 14 Russische koopvaarders genomen. Zal zij geen aanval op Sebastopol ondernemen? Gewis — zegt de een. Geenszins — antwoordt de ander.

Paskiewitz zal spoedig een aanval wagen op Silistria en wel te water en te land. Klein Wallachije is door de Russen ontruimd. Dagelijks wordt er in de Donau-Vorstendommen gevochten — dagelijks wordt dat getelegrafeerd, en zooveel gevechten, zooveel leugenachtige verhalen. Men kan letterlijk niets meer gelooven. Dit al weder tot elks narigt! De Turken-vrienden slaan in dépèches en brieven onophoudelijk honderden Russen dood, en de aanhangers des Czaars brengen in hunne berigten, zoo mogelijk, nog grooter getal Turken om hals. Die weten wil of 't waar is, kan ze tellen!

De Keizer van Frankrijk steekt al gaande weg zijne onderdanen in het militaire pak — 't zij voor de Turksche, 't zij voor de Grieksche expeditie. De onlangs onder de wapens geroepen 80,000 man van de ligting van 1853, moeten vóór 15 Junij bij hunne corpsen zijn. 't Zal zoo heel lang niet meer duren, of er staan 150,000 Franschen voor de „halve maan" in 't geweer. Ook Oostenrijk — zoo zegt men — maakt zich gereed, om de orde in Griekenland te herstellen. Voor de schatkist van dat land was het, dunkt ons, beter, dat het maar uit de verte den strijd aanzag. Het schijnt echter, dat Frans Jozef meer en meer Westelijk marcheert, althans de geruchten dienaangaande waaijen steeds naar dien hoek. Hij zou aan Rusland dringend hebben verzocht, om de Donau-Vorstendommen te ontruimen of anders met eene oorlogs-verklaring hebben gedreigd. Pruissen daarentegen neigt Noordwaarts. Eene sterke partij daar te lande, en wel de aristocratische en anti-revolutionaire en vooral de officiers-stand, is Russisch gezind, en hoogst gewaagd, zoo niet onmogelijk zou het voor de Regering zijn, als zij openlijk en krachtig voor het Westen wilde optreden. De Russische partij heeft den oorlogs-minister von Bonin, een man van 't Westen, doen aftreden, en zoo men verzekert, ook den Prins van Pruissen als militair gouverneur der Rijn-provinciën en van Westphalen tijdelijk buiten dienst gesteld. Was de eerste maatregel, die reeds, zoo men weet, eenige dagen geleden genomen werd, het onderwerp van levendige gesprekken en van velerlei gevolgtrekkingen en voorspellingen — de tweede maakte sensatie en wordt door menigeen beschouwd als eene sterk sprekende politieke overwinning der Russische partij. Anderen verzekeren, dat de Prins, de politiek zijns Koninklijken broeders niet deelende, dringend om zijn ontslag aanhield. Hoe 't zij — de vrienden van het Westen — dat zijn de liberalen en de handels-stand ontveinzen niet, dat Pruissen zich hoe langer zoo meer verwijdert van de Westelijke alliantie.

Wij hebben altijd gezegd, dat Oostenrijk niet dan in den hoogsten nood en nooit vrijwillig Rusland's zijde verlaten en openlijk tegen den Czaar optreden zal, en Pruissen evenmin. Wij blijven bij die opinie, door den loop der zaken tot nu toe bewaarheid en wordt zij in 't laatst gelogenstraft, dan zal de toestand der kwestie en de positie van Rusland nog groote verandering moeten ondergaan. Wat Pruissen inzonderheid betreft — de Russisch gezinde partij eischt voor 't oogenblik slechts strikte neutraliteit maar wil zij gehandeld hebben, dan gewis *tegen* het Westen.

Men zegt dan ook, dat het reeds kibbelt met Oostenrijk. Of zou het een overlegd politiek knibbelspel zijn?

Volgens Engelsch-Fransche berigten echter is Oostenrijk elk oogenblik op den sprong, om ergens in te rukken, ja zij lieten de troepen van dat Keizerrijk reeds nu en dan marcheeren. Waar is het echter, dat nog geen enkele soldaat gezien is, waar de couranten hem bragten. Altemaal leugens, dagelijks op verschillende wijze verteld, en onmiddelijk echo vindende in alle papieren vijanden van den Czaar.

In het Britsche parlement valt men de Regering gedurig lastig met allerlei vragen nopens de hulptroepen en 't geen deze deden en zullen moeten doen. Er zijn lieden, die wel wenschten te weten, hoeveel patronen elk Engelsch en Fransch soldaat in de patroon-tasch heeft. De Regering weigert echter antwoord te geven aan die nieuwsgierige vraagals, en te regt. 't Zouden zoo vele klapvinken zijn, ten voordeele van den Czaar.

Lord Ellenborough klaagde bitter over de ontzettende kosten, die het vervoer van troepen en paarden naar het Oosten veroorzaakte. De edele klager heeft gelijk, maar hij spare zijne jeremiades nog een weinig, want hij zal er weldra nog meer reden toe hebben. Dat is het begin van het begin.

16 *Mei.*

Geen nader pertinent nieuws!

De Oostenrijksche legerkorpsen in Italie en Gallicie worden op den voet van oorlog gebragt.

Onder de Montenegrijnen wordt steeds veel beweging opgemerkt, en *zij* zijn het welligt die de Oostenrijkers in 't veld zullen roepen.

Te Petersburg wordt steeds oorlog gepredikt, en de Regering beijvert zich bij voortduring om dien een godsdienstig karakter te geven. In alle kerken, bidhuizen en synagogen is des Hemels zegen afgesmeekt over den heiligen oorlog.

't Zweedsche leger bestaat thans uit ongeveer 106,000 man.

Te Berlijn liep het gerucht dat de Minister von Manteuffel zou aftreden, doch het vond weinig geloof.

Wij deelen nog de volgende tijdingen mede:

Het bevestigt zich, dat Oostenrijk eene soort van ultimatum aan Rusland gesteld heeft; in welke woorden dit ultimatum vervat is, is niet bekend; hiervan zal echter het meerder of minder gewigt dezer gebeurtenis grootelijks afhangen. Inmiddels heeft dit berigt een allergunstigsten indruk op de Parijsche beurs gemaakt, men zag daar reeds Oostenrijk met Engeland en Frankrijk werkdadig tegen den Czaar optrekken! De uitkomst zal leeren, of men zich te Parijs niet te vroeg verheugd heeft.

Bij voortduring wekt het gedrag der Grieksche Regering de grootste ontevredenheid bij het Fransche bewind. De *Moniteur* bevat bijna dagelijks artikelen om de deelneming van Koning Otto en zijn kabinet aan de oproerige helleensche beweging tegen Turkije aan het licht te brengen. Brieven uit Athene ontvangen en in genoemd blad opgenomen, zeggen bepaald, dat in weerwil van de mislukking van den opstand in Epirus, de regering van Griekenland den moed niet verliest, en zich voorbereidt tot het beproeven van een nieuw plan van veldtogt. Men weet echter, dat de eerste Fransche troepen, van de divisie van Generaal Forey, die Griekenland moeten bezetten, reeds ingescheept zijn. Andere zullen volgen, en het is te voorzien, dat ten gevolge van de kleine Engelsch-Fransche expeditie, de nieuwe poging tot een Griekschen opstand nog veel spoediger onderdrukt zal worden dan de eerste door de Turksche benden alleen. De Grieken moeten met blindheid geslagen zijn — zegt de *Moniteur* — om niet te zien, aan welke verschrikkelijke rampen zij zich blootstellen, door te volharden in hunne aanranding van het door zijne twee verbonden Mogendheden ondersteunde Turkije.

Vorst Paskiewitz en Vorst Gortschakoff zijn in het leger voor Silistria aangekomen. Den 11 dezer is het bombardement dier vesting op nieuw aangevangen; tachtig vuurmonden van zwaar kaliber bestoken de stad. De ontruiming van Klein-Wallachije is gestaakt.

Te Parijs liep het gerucht, dat een „groot" ontwerp, eene soort van *coup d'état*, op het punt is volbragt te worden. De aard en het doel zijn nog onbekend, doch zeker is het, dat in de grootste geheimhouding op de Keizerlijke drukkerij aan iets van bijzonder hoog gewigt gewerkt wordt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

In de zitting van 11 dezer zijn de algemeene beraadslagingen omtrent het wetsontwerp nopens het armbestuur voortgezet; onderscheidene leden hebben het woord gevoerd. De heer *van Heiden Reinestein* wederlegt onderscheidene stellingen, die gisteren zijn voorgedragen; zoo komt hij op tegen het toenemen van het pauperisme. Hij treedt deswege in breede ontwikkeling en gaat den staat van het armwezen na van vroegere tijden af tot op den huidigen dag. Het staat gelijk aan eb en vloed; dan neemt het toe en dan weder af. Intusschen hij wil de toeneming van het pauperisme niet ontkennen, maar het wordt aan verkeerde oorzaken toegeschreven zoo als aan het bestaande stelsel van accijnsen en belastingen. Dat is niet het geval. De oorzaken daarvan moeten naar zijne meening vooral gezocht worden in het bestaande ongeloof, in onmatigheid, bovenmatige standverheffing en vooral in de instelling van de burgerlijke armbesturen. Inzonderheid komt hij op tegen het gewagen over een *jus pauperum.* Wat nu de wet zelve betreft, betreurt hij het, dat hier geen overleg met de kerk zelve heeft plaats gehad. Dat is eene kapitale fout. Dit had vooral moeten geschieden ten aanzien van het domicilie van onderstand. De vorige ontwerpen voerden het vooropgestelde beginsel, staatsarmenzorg, consequent door. Dit ontwerp behelst geene zuivere doorvoering van het beginsel. Er bestaan twee zuivere stelsels: òf staats-armenzorg, òf alleen kerkelijke liefdadigheid, gepaard met eenige politiezorg. Dat tweede stelsel is bij het ontwerp aangenomen, maar het is in de bepalingen zelve verzaakt. Hij herhaalt kort dezelfde bezwaren van vorige sprekers, vooral wat betreft het punt der mededeeling aan de Regering en het subsidie-stelsel. Beiden belemmeren het eenige zuivere stelsel der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid, gepaard met politiezorg op de bedelarij en landlooperij. Hij noodigt de Regering uit zich met de amendementen te vereenigen, die nopens het subsidie-stelsel *zijn* of worden voorgesteld: En wat is nu het resultaat van het aangemerkte op zijne uit te brengen stem? Dat ofschoon hij geneigd is veel van zijn persoonlijk gevoelen op te offeren, om dit ontwerp eindelijk te regelen, zijne stem echter zal afhangen van het lot dat sommige amendementen zullen ondergaan en van de nadere inlichtingen, die hij mogt ontvangen.

De heer *van der Veen* heeft zijne rede van gisteren ten aanzien van den zin, die aan art. 195 der grondwet moet worden gegeven, verduidelijkt. — De *Minister van Binnenlandsche Zaken* zegt, dat er geen onderwerp is dat zoozeer de belangstelling gaande gemaakt heeft en verdient, als het tegenwoordige, vooral in een land als het onze, waar zooveel weldadigheid wordt uitgeoefend en waar zij eene hoofddeugd is. Gisteren zijn door den heer *ten Cate* de verschillende stelsels geschetst, die ten deze in aanmerking komen. Toen de regering nu geroepen werd eene keuze tusschen die verschillende stelsels te doen, heeft zij zich op het standpunt gesteld en daarbij ook gelet op den bestaanden toestand. Hij is voornemens zich bij zijne rede uitsluitend te bepalen tot al hetgeen algemeene beschouwingen betreft. Hij zal later gelegenheid hebben, om over de onderdeelen te spreken. Hij zal de hoofdbeginselen en de strekking der

wet ontwikkelen en daarbij de voornaamste aanmerkingen der sprekers opnemen. Welke zijn dan die hoofdbeginselen? Het zijn: 1o. het overlaten van de armenzorg aan de kerkelijke en bijzondere instellingen van liefdadigheid; 2o. het aanwijzen van het burgerlijk armbestuur, dat onderstand verleenen kan; 3o. erkenning van de volkomene vrijheid der kerkelijke en bijzondere instellingen; en 4o. regeling van de burgerlijke armbesturen. Wat het *eerste* punt betreft, de ondersteuning der armen, is een zedelijke en godsdienstige pligt, bijzonder van de kerkelijke instellingen. Dat beginsel kan echter niet geheel zuiver worden toegepast en is in den tegenwoordigen toestand der maatschappij onmogelijk. Dadelijke overbrenging van alles bij de kerk, zou eene roekelooze poging zijn, waarop men spoedig zou moeten terugkomen. Wat het *tweede* punt aangaat, naast de kerkelijke instellingen moeten andere (burgerlijke) besturen bestaan en wel op drie gronden: *a.* eene onbepaalde toelating van vragen om onderstand moet worden beperkt, omdat zij de bedelarij in de hand zou werken, maar men moet toch aanwijzen, waar in den nood hulp kan worden verleend; *b.* zoodanige burgerlijke instellingen naast kerkelijke en bijzondere inrigtingen hebben in ons land sedert jaren bestaan en zijn bij plaatselijke verordeningen geregeld; en *c.* de grondwet zelve vordert het bestaan van zoodanige burgerlijke armbesturen. Art. 195 spreekt uitdrukkelijk van regeling van het armbestuur. Als nu de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid geen onderwerp van regeling kunnen maken, dan moet er immers een ander bestuur daarnevens zijn, dat wel geregeld kan worden. — Nopens het derde punt erkent de Minister de volkomene vrijheid van kerkelijke en bijzondere instellingen. Hij staaft dit door den geest en de strekking der wet, maar de wet, die deze vrijheid erkent, moet aan den anderen kant ook behelzen (en dat is het *vierde* punt) de regeling van de burgerlijke armbesturen. Zij moet voorschriften inhouden over de benoeming der besturen, de regeling van het beheer, voorzorgen behelzen voor een zuiver en trouw bestuur. Anders wordt er niet voldaan aan art. 195 der grondwet. Dat zijn de beginselen dezer voordragt. De kerkelijke en bijzondere liefdadigheid en de burgerlijke, staan nevens elkander; zij hebben hetzelfde doel, schoon op een anderen grond berustende. — Maar hoe zullen de burgerlijke besturen nu goed kunnen werken? Alleen zij, die van de kerkelijke of bijzondere instellingen geen onderstand bekomen, kunnen zich bij het burgerlijk armbestuur aanmelden. De regering moet daartoe opgaven hebben van de kerkelijke en bijzondere instellingen. Die instellingen bestaan in den staat. Het zijn zedelijke ligchamen, die burgerlijke regten uit te oefenen hebben, en daartoe de ondersteuning van den staat noodig hebben. De regering kan haar dus die verpligtingen opleggen, om aan de regering kennis te doen nemen van haar bestaan, van hetgeen zij verrigten, tot bereiking van het doel, waartoe zij werken.

De Minister gaat thans over met te onderzoeken de twee andere beginsels, in de tegenwoordige materie bestaande. Die zijn: *a.* het geheel overlaten der armverzorging aan de kerkelijke en bijzondere instellingen; *b.* de algeheele regeling van het armbestuur bij de wet, zoo wel het burgerlijke, als dat van kerkelijke en bijzondere instellingen van liefdadigheid. Het *eerste* beginsel is 1o. in den tegenwoordigen maatschappelijken toestand onmogelijk. Hij beantwoordt daaromtrent speciaal hetgeen door den heer *de Kempenaer* heden morgen is in het midden gebragt. Hij vraagt, hoe het bij zoodanig stelsel, zou moeten gaan met al die armen, die tot geen kerkgenootschap behooren, ofdoor de kerk niet worden aangenomen. Zoodanig stelsel zou daartoe moeten leiden, dat bij de wet aan de kerkelijke en bijzondere instellingen regels zouden moeten worden gesteld, om haar de verpligting op te leggen, hare arme gemeentenaren te ondersteunen, en dit juist zou leiden tot eene staats-armenzorg, door gemeld lid zoo zeer afgekeurd. — Maar dat beginsel kan 2o. ook niet toegepast worden, omdat het strijdt met de uitdrukkelijke bepaling der grondwet. — Het *tweede* beginsel, algeheele regeling van het armbestuur bij de wet, is om twee redenen onaannemelijk: 1o. omdat de kerkelijke en bijzondere instellingen regt hebben op eigen bestuur en beheer; 2o. omdat het onmogelijk is, twee verschillende onderwerpen te regelen bij dezelfde wet op dezelfde wijze. Het gevolg zou zijn, dat de geheele verpleging zou overgaan tot het burgerlijk armbestuur, omdat de bijzondere liefdadigheid zich geheel zou onttrekken. — De Minister bepaalt hierbij zijne algemeene beschouwingen, zullende hij de bijzondere gemaakte aanmerkingen bij de behandeling der onderdeelen beantwoorden. Hij zal nog alleen dit zeggen. Men heeft de voordragt genoemd eene wet van overgang tot een beter stelsel, en volgens anderen eene wet van achteruitgang. De regering beschouwt de voordragt als eene wet van overgang, voor zoo verre een beter stelsel wordt aangenomen. Maar zoodanig stelsel kan niet in eens toegepast worden.

In de Zittingen van 12 en 13 Mei zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet, en ten einde gebragt.

— In de zitting van 15 dezer zijn de discussien over de bijzondere artikelen van het ontwerp over het Armbestuur aangevangen; artt. 1, 2, 3, 4, 5 en 6 zijn aangenomen; over art. 7, waarop de heer *van Heiden Reinestein* een amendement heeft voorgesteld, zouden de discussien Dingsdag worden voortgezet.

Men meldt uit 's Gravenhage: Naar wij van goederhand vernemen is door het gouvernement concessie verleend, tot de verbinding van Amsterdam met de Noordzee, door middel van eene doorgraving van Noord-Holland op zijn smalst.

— Men verneemt, dat in de algemeene vergadering van de hoofdcommissie tot de zaken der Israelieten, welke op 7 Mei j.l. te 's Hage gehouden is, onder anderen is beraadslaagd over het rapport, aan den minister van eeredienst uit te brengen, wegens de reglementen door de „vergadering ter reorganisatie van het Israelitisch kerkgenootschap in Nederland" vastgesteld, en door den minister om consideratie en advies aan de hoofdcommissie gerenvoijeerd. De afdoening der zaak door die commissie wordt spoedig tegemoet gezien.

— Overeenkomstig het berigt, ons in der tijd door eene vriendelijke hand uit 's Hage medegedeeld, is in de zitting van de Tweede Kamer van 13 dezer ingekomen eene missive van den heer *Groen van Prinsterer*, ten geleide van een voorstel van wet tot wijziging van de bestaande verordeningen tot oprigting van bijzondere scholen, vergezeld van eene memorie van toelichting.

— Volgens de berigten uit Java, met de laatsten Mail aangebragt, waren de uitzigten op een voorspoedigen rijstoogst allezints gunstig. — Aan radja Tiang Alam waren door een zijner vroegere aanhangers, Samardin, 4 belangrijke sabelhouwen in de zijde en in den onderbuik toegebragt. Hij was naar Nioer gebragt, terwijl Samardin naar Tebing Tingie was gevlugt. Volgens de laatste berigten was zijn leven zeer in gevaar. — Volgens berigten van de Wester-afdeeling van Borneo van 21 Februarij jl., waren de hardnekkigste tegenstanders van het gouvernement, Wong Thoe en Leao Njie Ljong, op den 10 Februarij jl., als leden van het kongsie-bestuur van Taikong afgezet.

— Eene brochure getiteld: *Een standbeeld in een zak*, is door het openbaar Ministerie geïncrimineerd, wegens boosaardigen hoon en smaad tegen Z. M. den Koning, H. M. de Koningin-Weduwe, Prins Frederik der Nederlanden, enz. Tegen den schrijver, *J. de Vries*, is op den 3 dezer regtsingang verleend en den 5 is hij door den regter van instructie gehoord.

— Z. M. de Koning is aan een ernstig gevaar ontkomen. In den middag van 15 dezer, toen HD. zich naar het Huis ten Bosch zoude begeven, gezeten in een rijtuig, bespannen met twee paarden, rijdende van het zadel, gingen de paarden van uit het Heulstraatje tot voor het Ministerie van Marine, alwaar zij werden tegengehouden. Het eene paard was reeds over de strengen. Dadelijk was eene menigte toegeschoten om hulp te bieden waarin een persoon zich moedig onderscheide. Z. M. was rustig in het rijtuig blijven zitten, gaf nadat het span weder in orde was gebragt HD. dank minzaam te kennen, en reed vervolgens gelukkig zonder eenig letsel door.

— Te Giethoorn is de longziekte op nieuw op een stal uitgebroken; te Steenwijkerwold heeft dezelve bijna opgehouden.

— De algemeene vergadering der Nederl. vereeniging: tot afschaffing van sterken drank zal, volgens de *Volksvriend*, dit jaar te Zwolle op den 5 en 6 Julij gehouden worden.

— Uit Zutphen wordt aan de *Kamper Courant* geschreven, dat, naar men verneemt, bij een onzer geachte letterkundigen het voornemen bestaat om, geheel in de manier van het laatste bij *Binger* te Amsterdam verschenen werk van den heer *J. van Lennep*, uit te geven eenige tafereelen uit het leven van dien koddigen dichter, met geestige platen, tot vermaak van oud en jong.

— Te Amsterdam is een man door de roede van een molen getroffen en aan de gevolgen overleden.

Dedemsvaart, 10 Mei. Zij die deze streek bezocht en den arbeid van den turfbereider hebben gadegeslagen, zullen zeker ontwaard hebben, hoe deze telkens met zijne spade op groote stukken hout stuit, en of bij de huizen, of langs den weg geheele massa's daarvan hebben opgestapeld gezien, daar het veelal als brandstof werd, en nog wordt gebruikt. Bij het verbranden verspreidt het eenen harsachtigen reuk en ontwikkelt verschillende soorten van vlugtstof. Deze blokken komen onder allerlei gedaanten te voorschijn, meestal krom en schijnen als door buitengewone kracht, van vorm te zijn veranderd. Het hout is voor het grootste gedeelte dennenhout, men vindt enkele stukken eiken- en greinenhout. Deze blokken nu, waarmede de uitgestrekte veenderijen hier als doorvlochten zijn, en zeker zoolang in de veenlaag zijn verborgen geweest, als deze den zandgrond bedekt, zijn allerwaarschijnlijkst uit verafgelegene landen door overstroomingen van eeuwen herwaarts, naar deze oorden gedreven. Deze overblijfselen der grijze oudheid zijn het hoofdzakelijk, waaruit men, naar wij vernemen in de nieuw daar te stellen stoomfabriek, waartoe men reeds bezig is de fundamenten te leggen — teer en andere ingredienten, welke het vermoedelijk bevat, zal trekken. *Hand.bl.*

Dragten, 14 Mei. In den loop der vorige week heeft het Brabandsch konijn van den heer *H. P. Duursma*, dat verleden jaar op de tentoonstelling alhier bekroond is geworden, niet minder dan 20 jongen geworpen, die allen in leven zijn; de vader is een rammelaar van Engelsch ras.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Dat de zucht tot speculatie in Frankrijk vooral ook bij de vrouwen groot is, blijkt uit de omstandigheid dat 11 dezer om de beurs te Parijs ruim 500 bejaarde dames zich bevonden, welke wachtten, ten einde den koers van den dag spoedig te vernemen.

— Te Cannis zou Zondag 30 April eene luchtreis plaats hebben. Twee jonge lieden zouden de reis mede maken, en hadden reeds plaats genomen in het onder den luchtbol geplaatste schuitje. Een toeschouwer, die zeker zijn ongeduld niet bedwingen kon, riep: „alles los." De mannen die het touw vasthielden, meenende dat het bevel door den luchtreiziger gegeven werd, gehoorzaamden. De luchtbol steeg met duizelende snelheid. Ongelukkig was de luchtreiziger achtergebleven en kenden de beide opgestegen personen niets van het bestuur van luchtballons. Men had twee dagen later nog niets van hen vernomen en men vreest of dat de luchtbol door het uitzetten van het gas zal zijn gesprongen, òf dat een windstroom in hooger streek hen naar zee heeft gedreven.

— Als eene merkwaardigheid wordt uit Douai het overlijden gemeld van een honderdjarigen grijsaard, wiens weduwe 101 jaren telt. Zij waren 82 jaren in het huwelijk verbonden.

DUITSCHLAND.

In het Groothertogdom Baden wordt de verwarring, ten gevolge van den kerkelijken twist, steeds grooter. De geheele Katholieke gemeente Kerlach heeft met haren geestelijken aan het hoofd de verklaring afgelegd, dat zij Katholiek wil blijven, maar zich plegtig van den Paus en den aartsbisschop afscheidt en den Prins regent tot kerkelijk opperhoofd wil erkennen. Men verzekert dat dit voorbeeld nog door meer gemeenten zal gevolgd worden. Men verwacht nog steeds dat de aartsbisschop van Freiburg over het geheele Groothertogdom het interdict zal uitspreken.

— Onlangs schreef Koning *Lodewijk* van Beijeren aan zijnen zoon, Koning *Otto* van Griekenland, een brief, waarin hij dezen bij zijne vaderliefde moet hebben bezworen, zich te onttrekken aan eene beweging, die in haren aard revolutionnair is, en in hare gevolgen tevens hoogst gevaarlijk voor den Griekschen troon kan worden. Het antwoord van Koning *Otto* moet echter het vaderhart geenzins hebben gerust gesteld, want daarin moet niet onduidelijk vermeld staan, dat Koning *Otto* de zaak van den opstand tot de zijne maakt, en derhalve ook voor geene magt zal wijken, die de beweging zal trachten te onderdrukken. In den boezem van het Koninklijk Beijersche gezin heerscht groote verslagenheid over deze verklaring van Koning *Otto*, en men is ijverig op middelen bedacht, om te beproeven, hem tot eene andere zienswijze te brengen.

ENGELAND.

Brieven uit San Francisco melden, dat het Engelsche eskader in de Chineesche wateren uitziet naar de Russische Oorlogschepen, welke naar Japan zijn geweest, en hun slag wil leveren.

— Berigten uit Australie d.d. 1 Maart melden, dat nabij Melbourne nieuwe en uitgestrekte goudlagen zijn ontdekt, die alle tot dusver gevondene in de schaduw stellen.

— De hoeveelheid stofgoud, welke gedurende de drie eerste maanden dezes jaars uit Californie is verzonden, bedraagt eene waarde van ƒ26,697,800.

— De koningin en prins *Albert* hebben 12 dezer het gecostumeerd bal, door den Franschen gezant, den graaf *Walewski*, gegeven, met hunne tegenwoordigheid vereerd. Het geheele corps diplomatiek was er tegenwoordig, alsmede de voornaamste leden van de beide huizen van het parlement en een groot aantal andere notabiliteiten. Het bal zelf was zeer schitterend.

— Op eene bevolking van 16,935,420 zielen telt Groot-Brittanje 10,359,994 protestanten, 6,332,393 roomschen, 226,868 joden, 14,780 mennonieten en 1,483 grieken.

ITALIE.

De Paus is volgens de jongste berigten uit Rome bijna volkomen hersteld, zoodat hij den 4 mei voor het eerst eene wandeling buiten de stad kon maken. De Paus zal in eigen persoon den 6 mei de heiligverklaring van het Fransche landmeisje *Germaine Cousin* in de St. Pieterskerk volbrengen. De aartsbisschop van Parijs, mgr. *Sibour*, wordt voor deze plegtigheid te Rome verwacht.

— In de Sardinische kamer zijn de ultramontanen weder hevig te werk gegaan tegen de regering. De graaf *Della Marghereta* heeft het o. a. een schanddaal genoemd, dat protestantsche tempels in het koningrijk werden geduld. Men kan daaruit opmaken, wat de geheele redevoering van dien heer is geweest. De Minister van Buitenlandsche zaken en de graaf de Cavour, hebben daarop, onder de toejuichingen van de groote meerderheid der kamer, de verklaring afgelegd, dat het gouvernement, hoewel aan de Katholieke godsdienst vasthoudende en den H. Vader vereerende, evenwel de regten van den staat moet handhaven en van die gedragslijn niet dacht af te wijken.

ZWEDEN.

Het constitutionneel comité uit den Zweedschen landdag heeft te Stokholm het besluit genomen, dat men vreesde en dat men vooral in de tegenwoordige omstandigheden, die voor Zweden niet geheel zonder moeijelijkheden zijn, zooveel mogelijk had getracht te voorkomen. Het comité heeft namelijk den procureur-generaal aangevraagd, eene regtsvervolging wegens het onwettig veranderen van den staat der directe belastingen in te stellen tegen de ministers van financie, *Gripenstedt*, van justitie, graaf *Sparre*, van buitenl. zaken, baron *Stjerveld*, de staatsraden *Schraüs* en *Wellenstein* en de oud-staatsraden *v. Hohenhausen*, *Sendberg* en graaf *Platen*. Deze belangrijke zaak houdt de openbare meening te Stockholm zeer bezig.

DENEMARKEN.

Men meldt uit Koppenhagen, dat een ingenieur, de heer *Fr. Soerensen*, eene machine om letters te zetten heeft uitgevonden, waarmede iedereen met onbeschrijfelijke snelheid kan zetten. Zulk een werktuig is thans in werking aan de drukkerij van het dagblad *Faedrelandet* (het Vaderland) te Koppenhagen, waar het publiek het in oogenschouw kan nemen.

DRENTHE.

Assen, 17 Mei. Zaturdag j.l. te 12 uur heeft alhier ten huize van *J. B. Schut* eene vergadering plaats gehad van geregtigden tot het dragen van het *Metalen Kruis*; er is toen definitief besloten tot de oprigting van eene afdeeling voor Assen en omstreken, nadat men te Meppel zich ongenegen had verklaard, om tot eene oprigting van eene afdeeling voor de geheele Provincie mede te werken. In de bedoelde vergadering is eene directie verkozen, bestaande uit de heeren Mr. *G. J. Fabius*, Jhr. Mr. *P. A. van Holthe tot Echten* en *G. L. Gazinjet*, zijnde deze laatste gekozen, nadat de heer *A. H. Pareau*, die evenveel stemmen had bekomen als de heer *Gazinjet*, verzocht had, om buiten aanmerking te blijven. Er

DE VERTELLER ENZ.

Men leest in een Engelsch blad het volgende, 't welk met aandacht gelezen, ook in ons Land wel van nut zou kunnen zijn:

Iets over weggeworpene dingen.

De natuur houdt zich zelve in stand en laat niets verloren gaan. Uit hare groote werkplaats komen gedurig nieuwe gedaanten uit de oude stoffen te voorschijn, of navolgingen der oude gedaanten met dezelfde eigenschappen bedeeld. Vele voedingsmiddelen mogen door beeken en slooten in rivieren, en door de rivieren naar zee gevoerd worden, in de rivieren en zeeën zijn deze voedingsmiddelen toch nog aanwezig. Misschien worden zij door de visschen verslonden, en verschijnen zoodoende onder andere gedaanten weder op onze tafels; misschien worden zij ook wel door de planten geabsorbeerd en zoodoende in wieren als anderzins veranderd, terwijl een gedeelte door het water verstrooid wordt. Maar geheel verloren gaat niets en dit kan ook niet geschieden.

Hoe het verstrooide weder bijeen verzameld kan worden, dat is een vraagstuk, waarmeê zich het menschelijk verstand moet bezig houden. De Theems voert den afval van Londen weg, de Seine dien van Parijs en de Spree dien van Berlijn, en dit wordt als een groote weldaad beschouwd: maar deze afval maakt slechts een deel uit der groote hoeveelheid voedingsstoffen, welke de wereld bevat, en werd het verlies niet hersteld door aanvoer van een anderen kant, dan zou de grond weldra uitgeput zijn en aan verval van krachten sterven. Liebig, de beroemde scheikundige, is van gevoelen, dat de weleer volkrijke en vruchtbare, doch nu onbewoonde streken in het Oosten. in wildernissen veranderd zijn, doordien de grond, gedeeltelijk door de bewoners, gedeeltelijk door groote rivieren, van voedende dierlijke en plantaardige stoffen beroofd werden. De Tigris en Euphraat zouden jaarlijks eene hoeveelheid voedsel in zee voeren, genoeg voor millioenen menschen. Kon men deze stoffen in hun loop tegenhouden, en in brood en wijn, vruchten en vleesch, wol, linnen en boomwol veranderen, dan konden weder groote steden bloeijen, daar, waar men nu de overblijfselen eener vroegere beschaving opgraaft, en de kenteekenen van weelde en overvloed onder het onvruchtbare en gloeijend zand ontdekt.

Men legt zich voor een groot gedeelte er op toe, den afval en het vuil op te zamelen en tot een nuttig doel aan te wenden. Het papier b.v. is niets anders dan de afval van linnen, boomwol enz. — de lompen der afgelegde kleederen van arm en rijk. Deze worden zorgvuldig bijeenvergaard, en nadat zij gediend hebben om het ligchaam te kleeden, dienen zij ter versiering van den geest.

Voor eenige jaren kwam een Londensch scheikundige op de gedachte, al het zeepwater, dat in de hoofdstad werd weggegoten, te verzamelen, en daaruit de zeep weder af te scheiden. Zijn plan ware zeker gelukt, zoo hij slechts een middel had kunnen vinden, om het zeepwater te vergaâren. Hetzelfde plan heeft men in de laatste jaren toegepast op den afval der fabrieken te Manchester, en zoodoende werd eene buitengemeen groote hoeveelheid kalk teruggewonnen, die vroeger in het Iersche kanaal spoelde. De Theems voert in deze gedaante vele duizende tonnen goede zeep en vetkaarsen mede.

Wat reeds geschied is, bewijst, wat nog geschieden kan, en welk eene groote menigte rijkdommen jaarlijks, omdat men de enkele deelen er van niet kan verzamelen, verloren gaat. Volgens een schrijven, wordt de jaarlijksche afval van Londen op eene waarde van dertien millioen pond sterling geschat. Stellen wij nu slechts tien millioen, zoo is dat reeds 1/5 van 's Rijks inkomsten, of 1/3 der interessen van de Engelsche schuld, die jaarlijks dertig millioen pond sterling bedragen.

Maar de jaarlijksche afval van Groot-Brittanië en Ierland is op honderd tachtig, of in matige cijfers, op honderd vijftig millioen pond sterling geschat; dit zou dus het drievoudig bedrag zijn van 's Rijks inkomsten, en genoeg om in vijf of zes jaren de geheele nationale schuld te delgen. Dat is een Californie! Waarom zullen wij naar de goudmijnen van Amerika en Australie gaan, als zulke onuitputtelijke bronnen van rijkdom te huis in putten en goten te vinden zijn.

Jerusalem.

Zeventig jaren na de verwoesting van Jerusalem door Titus, stichtte Hadrianus eene Romeinsche kolonie in die stad, welke hij herbouwde en tevens hare muren weder oprigtte, hoewel op minder uitgebreide schaal. Hij gaf haar den naam van Ælia Capitalina, en verbood de Joden, op straffe des doods, haar te naderen. Dit verbod behield twee eeuwen zijne kracht, waarna zij verlof kregen, één dag in het jaar

waren 11 geregtigden opgekomen, terwijl de geheele afdeeling uit 25 leden bestaat.

— Dit jaar wordt alhier zeer veel gebouwd, zoo zelfs dat men bijna geene timmerlieden kan bekomen; de zomertent in het bosch is bijna onder dak, en voldoet, voor zoo ver voltooid, bijzonder wel. Onder alle timmeringen en vertimmeringen, die er geschieden, strekt echter geene meer tot verfraaijing dezer stad dan het terugzetten van de schuur van den heer *Somer*, ter zijde van diens logement. Vroeger is er door het bestuur veel moeite aangewend, ten einde deze schuur teruggezet en in de rigting van de belendende huizen teruggebragt te krijgen; zelfs is er toen vergoeding voor aangeboden. Daarom is het te meer lofwaardig, dat de tegenwoordige eigenaar, de heer *W. Somer*, tot deze terugzetting geheel uit eigene beweging en, zonder eenige vergoeding daarvoor te wagen, is overgegaan; ZEde heeft zich daardoor ten aanzien van de verfraaijing dezer stad zeer verdienstelijk gemaakt.

— De Officier van Justitie heeft j. l. Maandag conclusie genomen in de zaak van de stad Assen tegen *J. ten Oever en consorten*, over de afvaartsgelden langs de Asserwijk, welke de laatsten weigeren te betalen. Zooals bekend is, heeft de stad Assen zich verbonden aan de marktgenooten van Zeijen, om de Asserwijk tot aan de markte van Zeijen door te graven en de turf van de marktgenooten te laten afvoeren tegen betaling van *f* 0.62½ per dagwerk; de marktgenooten weigeren de betaling, omdat de Asserwijk niet zoude zijn op het peil der Hoofdvaart, invoegen in 1850 de Hoofdvaart is verdiept. De Officier van Justitie toonde aan, dat in het Contract bedoeld was en niet anders bedoeld kon zijn als het peil ten tijde van het aangaan van het Contract, en concludeerde daartoe, dat aan de stad Assen haar eisch zou worden toegewezen. Het vonnis is bepaald op 19 Junij.

— In de onlangs gehoudene vergadering van de afdeeling Assen van het Nederl. Zendeling-genootschap is tot President gekozen Ds. *A. H. Pareau* en als diens secundus Ds. *E. J. Borgesius*, als Secretaris Ds. *A. Maagh Meijer* en als diens Secundus Ds. *W. Lolcama*, en als Penningmeester Ds. *C. Meijer* en als diens Secundus Ds. *A. B. van Kuijk*.

— [Door het Provinciaal Kerkbestuur] van Groningen is tot de [proponents] toegelaten de heer *Karel Nicolaas Lamping*, van Dalen, Candidaat in de letteren en de godgeleerdheid aan de Hoogeschool te Groningen.

— Voor het dienstjaar 1854—55 zullen op de hoofdsom der personele belasting worden geheven de navolgende opcenten, te weten:

twintig voor het rijk; zes tot bestrijding van provinciale en enkel huishoudelijke uitgaven, krachtens de wet van 26 December 1851 (Staatsblad no. 215); twee, krachtens de wet van 22 December 1853 (Staatsblad no. 136), ten einde te kunnen voorzien in uitgaven voor rentebetaling en aflossing van kapitalen, ten laste der Provincie opgenomen, en voor de bijdrage aan de Drentsche Kanaalmaatschappij te verstrekken;

dat mede, ter bestrijding van plaatselijke uitgaven, moeten worden geheven, te weten:

Assen 5—25, Rolde 3—15, Anlo 7, Vries 3—15, Zuidlaren 3—15, Peize 7, Eelde 5—25, Norg 7, Gieten 5—25, Gasselte 7, Borger 3—15, Roden 7, Smilde 7, Beilen 3—15, Westerbork 3—15, Coevorden 7, Dalen 3—15, Emmen 3—15, Odoorn 3—15, Oosterhesselen 3—15, Sleen 3—15, Zweelo 3—15, Meppel 5—25, Diever 7, Dwingelo 7, Vledder 7, Ruinen 4—20, Ruinerwold 3—15, Havelte 3—15, Nijeveen 5—25, Hoogeveen 3—15, de Wijk 5—25, Zuidwolde 5—25.

— Op de Predikanten-vereeniging, den 11 dezer te Smilde gehouden, waren 21 Predikanten opgekomen. Onderscheidene onderwerpen werden besproken zoowel van algemeen als van meer Provinciaal belang. Na afloop der werkzaamheden vereenigde men zich aan een vriendschappelijken disch.

— Men is gisteren begonnen met het spannen van de telegraafdraad van de Punt aan de Groninger grenzen naar Assen.

— Ten aanzien van de veldvruchten in dit gewest verneemt men, dat de winterrogge door de laatste regens sterk is gegroeid zoo zelfs, dat ze op enkele plaatsen ging liggen, zoodat de droogte van de laatste dagen daarop zeer goed heeft gewerkt; dit product staat over het algemeen zeer goed. Op weide- en hooilanden weert het ook goed, er is zelfs veel gras. De aardappelen staan voordeelig.

— Niettegenstaande de gewone uit Java ontvangene en hiervoren medegedeelde berigten melden, dat de vooruitzigten op een voordeeligen rijstoogst aldaar gunstig zijn, zien wij uit een particulieren brief, dat in sommige gedeelten van Java deze oogst door de groote droogte veel gevaar loopt; de rijst was dan ook van *f* 4-*u* per picol tot *f* 7-*u* per picol gestegen, en verwachtte men nog eene meerdere rijzing.

* **Zuidlaren, 12 Mei.** De dag van heden was voor ons een ware vreugdedag. Bij gelegenheid, dat onze geachte onderwijzer *E. Blaauw* zijne huwelijksvereeniging vierde, had hij des morgens al zijne leerlingen, ten getale van 163, in het schoolvertrek bij elkander laten komen, waar zij op eenige versnaperingen onthaald werden. Treffend was het, die onschuldige vreugde te zien van hen, op wier gelaat duidelijk stond te lezen, hoezeer zij deelden in het geluk van hem, dien zij kenden en beminden als hunnen waardigen onderwijzer en opvoeder.

De vreugde van dien dag werd nog verhoogd, doordien den onderwijzer verscheidene fraaije geschenken werden toegezonden van eenige geachte ingezetenen. Des avonds kwam het alhier bestaande zanggezelschap bijeen, wenschte den onderwijzer van harte geluk met zijn voltrokken huwelijk, en veraangenaamde den avond door verscheidene, welluidende, meerstemmige liederen. Den volgenden morgen werd echter nog de kroon op dit alles gezet. Een 25tal kinderen begaf zich naar de woning van hunnen onderwijzer, om hem een fraai geschenk te vereeren, hetwelk bestond in een theeblad, waarop een zeer schoon thee-servies prijkte.

Een der grootste leerlingen trad vooraan, en hield eene gepaste toespraak:

Allen die hierbij tegenwoordig waren, waren getroffen; en welk eenen indruk dit op den onderwijzer moest maken, kunnen alleen die ouders en onderwijzers gevoelen, welke de kinderen, aan hunne zorg toevertrouwd, liefhebben.

* **Coevorden, 15 Mei.** Gister vierde onze waardige predikant *Pelinck* zijn vijfentwintigjarige evangelie-dienst; zijn tekst was 1 Sam: 7 vs. 12 tweede gedeelte; diep was zoowel ZWEc als de gemeente getroffen. Ter gedachtenis aan dezen gedenkwaardigden dag, werd ZWE door de kerkeraad met eene prachtige schilderij beschonken, voorstellende het laatste avondmaal in eene vergulde elegante lijst, als blijk van aller toegenegenheid. Moge ZWEe nog lang herder dezer gemeente zijn!

* Den 12 dezer speelden twee kinderen in het Laar aan de boord der rivier de Vecht, toen zij aan de kant in het water een lijkje van een pasgeboren kind vonden, hetgeen drijvende achter eenig struikgewas was blijven zitten; de beginselen van ontbinding kon men reeds ontwaren, doch duidelijke hoofdverwondingen kon men nog zien; het was in eenige lompen gewonden. Heden heeft de regterlijke geneeskundige lijkschouwing plaats gehad, en de uitkomst daarvan doet eene ongehoorde wreedheid vermoeden. Geleefd heeft het ongelukkige slagtoffer; voor dat men het den golven prijs gaf...... wie huivert niet bij de enkele gedachte — moeten de kannibalen het hoofdje tegen een hard voorwerp, eene boom of zoo iets anders verpletterd hebben. Zoo als men meent, is men op het spoor dezer onmenschen.

* **Minnertsga, 13 Mei.** De wintervruchten staan hier uitmuntend, zoodat ze niets te wenschen overlaten. Koolzaad begint reeds te bloeijen. Zomervruchten laten mede niets te wenschen over; vooral de aardappelen staan, wanneer men den tijd in aanmerking neemt, zeer voordeelig, zoo dat men op een vroege aardappeloogst kan hopen.

* **Vledder, 13 Mei.** De gemeente-raad alhier deed den 11 dezer eenige der stemgeregtigden ten gemeentehuize bijeen komen ten einde over te gaan tot de stemming over eene plaatselijke schoolcommissie. Met volstrekte meerderheid van stemmen zijn daartoe benoemd de heeren *M. A. van Roijen*, *F. J. Bleeker*, *F. de Wit* en *P. ten Bergen*. De twee eersten van Vledder en de beide laatsten van Neijensleek. De eerste der werkzaamheden dezer commissie zal zijn, bij het vergelijkend examen voor de vacante school te Neijensleek tegenwoordig te zijn. Mogt deze commissie voortdurend, in vereeniging *en* met onderwijzers *en* met ouders, heilzaam medewerken, ter bevordering van onderwijs en opvoeding, voor 't opkomend geslacht in deze gemeente!

* **Zwinderen, 12 Mei.** Men klaagt alhier over de groote vrijpostigheid en den vernielenden aard der hazen. Deze snuiters vreeten alles af, wat maar eenigzins onder hun bereik staat; erwten, koolplanten enz. nemen ze onder de scheer, net of het hun eigendom is. Bleef het alleen bij de vruchten op den esch, het zou nog minder erg zijn; doch ze zijn zoo driest, om de hoven te bezoeken en de voetpaden in het dorp te bewandelen. Hoewel hunne aanmatiging wezenlijk te groot wordt, moet men ze toch maar dulden; waren het vossen of bunsings, hunne pas zou schielijk afgesneden worden.

* **Borger, 13 Mei.** Gisteren had alhier eene vergadering plaats van de heeren Burgemeesters van de gemeenten van Gieten tot en met Coevorden, ten einde te beraadslagen over den te leggen *Mac-adam-weg* van Gieten naar Coevorden over de gemeenten Gasselte, Borger, Odoorn, Emmen, Sleen en Dalen. In deze streken hoopt men zeer, dat eerlang deze gewigtige onderneming ten uitvoer moge gebragt worden.

Meppel, 15 Mei. Zaturdag avond is in handen van de policie alhier gekomen een valsche gulden. Hij was ontvangen van een reizend persoon, gekleed met een blaauwe kiel, van middelbare lengte, zwart haar en een platte pet op 't hoofd. Deze gulden is kennelijk voor het grootste gedeelte van lood vervaardigd, en kenbaar aan de blaauwe kleur, hij mist het omschrift; „God zij met ons," is in tegenstelling van de echten voorzien van een geraspte of gevijlde rand. Hij voert het jaartal 1847, waarvan de 7 en de beide laatste lettergrepen van het randschrift „Nederlanden" onduidelijk is, doch overigens goed nagemaakt. Ieder wachte zich voor schade.

— Gister nam de leeraar der Christel. Afgesch. gemeente alhier, de heer *Sypkens*, afscheid van zijne gemeente, naar aanleiding van Hand. 20 vs. 32. Eene talrijke schare van toehoorders getuigde van de genegenheid jegens dezen voor zijne gemeente zoo waardigen leeraar en vele beden voor zijn welzijn vergezelden hem naar zijne nieuwe standplaats. *St. Ct.*

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Weinig dacht ik, dat mijn epistel aan UEd., in no. 35 van UEd. blad opgenomen, betreffende het oprigten van eene Provinciale Eerewacht, zoozeer de toorn van de Asser Eerewacht zou opgewekt hebben, als ik zie, dat het geval is, blijkens het zoogenaamd antwoord, geplaatst in de *Prov. Drentsche en Asser Courant* van 6 dezer; dat antwoord (hoewel ik geen antwoord van de Asser Eerewacht had verwacht, eenvoudig omdat ik niet tot haar had gesproken) is blijkbaar door een lid der Eerewacht, in overleg met zijne medeleden, opgesteld.

Ik begin met op te merken, dat de Koning geen bezoek aan Assen alleen brengt, maar veeleer aan de geheele Provincie, en dat dus eene Provinciale Eerewacht zeker zeer eigenaardig zou zijn. Ik geloof wel, dat deze niet zoo uitmuntend zou zijn, als de Asser Eerewacht, evenzeer als alles wat in, bij en om Assen is al het overige Drenthe geheel in de schaduw plaatst, maar tevens geloof ik, dat geen Eerewacht als door ons bedoeld voor den Koning vereerender zou zijn, dan de Asser Eerewacht en Hij zich daardoor ook meer vereerd zou rekenen. De Provinciale Eerewacht zou bestaan uit jongelieden, die niets van den Koning begeeren, maar alleen hem hulde wilden bieden; de Asser Eerewacht is zamengesteld uit Ambtenaren of zonen van Ambtenaren, aan wier huldebetooning men zoo ligt eene nevengedachte verbindt, welke gedachte ook ligtelijk bij den Koning kan opkomen. De Koning stelt groot belang in de liefde van het Ned. Volk, en daarom ben ik van meening, dat H.D. met welgevallen eene Eerewacht van 40 à 50 manschappen uit den boeren- of burger-stand zou zien, die Hem met hartelijkheid ontvingen, al waren ze ook minder goed bereden; juist omdat Hij hierin meer de uitdrukking van den volksgeest zou zien, dan in eene Eerewacht van ambten-zoekers.

Ik zal niet verder op het artikel van de Asser Eerewacht antwoorden; ik wil nog alleen opmerken, dat men in Assen zich dikwijls beklaagt over de weinige sympathie, die het overige Drenthe voor hare hoofdstad gevoelt, maar zulke artikels strekken waarlijk niet, om deze klove weg te nemen. Uit de hoogte wordt daarin op de andere ingezetenen van Drenthe nedergezien, de Asser Eerewacht is die van de heeren, eene Provinciale Eerewacht zou eene van de boeren zijn!

Ik blijf eene Provinciale Eerewacht zeer wenschelijk achten, en hoop, dat de Drentsche jongelieden zich zullen aangespoord gevoelen, om te toonen, dat men ook buiten Assen eene Eerewacht kan te zamen brengen, die in fraaije paarden, in talrijkheid en beredenheid der manschappen die van Assen verre achter zich laat. *UEdts. bestendige lezer.* **X.**

ADVERTENTIEN.

Op den 10 Maart 1854 is in de KAAPSTAD (KAAP DE GOEDE HOOP), in den ouderdom van ruim 73 jaren overleden, mijne hartelijk geliefde Moeder, Vrouwe ANNA MARGARETHA VAN DER POEL, Weduwe wijlen den WelEdelGestrengen Heer Mr. WILLEM HIDDINGH, in leven *Lid van het Hooge Geregtshof* aldaar.

ASSEN den 13 Mei 1854.

Mr. C. HIDDINGH.

Heden overleed, na eene langdurige sukkeling, onze geliefde moeder en behuwd-moeder AALTIEN HILBRANDS, Wed. ALBERTUS KOOPS, in den ouderdom van 68 jaren en 7 maanden.

R. HOMAN.
Uit aller naam.

VRIES,
13 Mei 1854.

BORGER, 13 Mei 1854.

Heden is het kind gestorven, over welks geboorte wij ons voor drie weken verblijdden.

J. HEPPENER,
J. J. HEPPENER — SACHSE.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed tot onze diepe smart ons eenig kind, ons innig geliefd Zoontje JAN, in den ouderdom van bijna vier jaren. — Eene ziekte van drie dagen maakte een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven.

MEPPEL, 15 Mei 1854.

J. H. TUTTEL DE JONGE.
L. J. DE JONGE. — DASSEN.

Eenige kennisgeving.

VERGADERING

der TWEEDE AFDEELING van het Genootschap van LANDBOUW in Drenthe, op Dingsdag den 23 dezer, 's morgens 12 uur, ten huize van J. B. SCHUT te Assen.

D. COHEN, Secretaris.

Allen die iets te **VORDEREN** hebben van IZAÄK GOUDSMIT, koopman thans te Hoogeveen, kunnen zich binnen eene maand vervoegen ten huize van J. P. BRINKS PALMAN alhier, alwaar hunne vorderingen door hem volledig zullen worden betaald.

HOOGEVEEN, 15 Mei 1854.

IZAÄK GOUDSMIT.

TE DALEN, PROVINCIE DRENTHE,

zullen op *ZATURDAG*, *den 27 dezer*, des voormiddags ten elf ure, in het Koffijhuis van C. G. CONEN aldaar, ten overstaan van Mr. J. T. KIJMMELL, Notaris te Westerbork

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

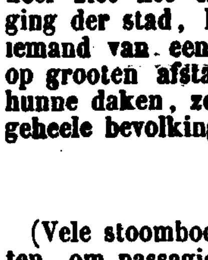

Een voor weinige jaren nieuw gebouwd aan de hoofdstraat te Dalen goed ter nering staand

HUIS,

met ruime ZAAL en annexe groote SCHUUR, bijzonder geschikt voor

in de stad te komen. De Christenen mogten zich nu in de stad vestigen, en tot onder de Regering van den Roomeinschen Keizer Konstantijn waren er Bisschoppen. Nadat Konstantijn bekeerd was, reisde zijne tachtigjarige moeder Helena naar het Heilige Land, en stichtte kerken te Bethlehem en op den Olijfberg. Op haar verzoek bouwde hij de prachtige kapel op de plaats, waar men waande, dat het Heilige graf zich bevond. Jerusalem werd nu door de Pelgrims als het ware overstroomd en een groot aantal monniken en kluizenaars vestigden zich in het Heilige Land.

In 636 werd Jerusalem door den Kalif Omar veroverd. Op de puinhoopen des tempels bouwde hij een prachtige moskee en dit gebouw te zamen met de moskee el-Aska, vormt nu den grooten Harem el-Scheriff, eene der Heiligste plaatsen van de Mahomedanen. Eerst werden de Christenen goed behandeld, maar onder het dwangbestuur van Sultan Hakem van Egypte, werden zij zóó zeer verdrukt, dat het Peter van Amiens, toen hij van een pelgrimstogt teruggekeerd was, slechts weinig moeite kostte, de Christenen in het westen aan te sporen, om de Heilige stad aan de ongeloovigen te ontweldigen. Het leger, dat de eerste kruistogt maakte, kwam onder weg om; maar het tweede, onder Godfried van Bouillon, bereikte zijne bestemming, na ongeloofelijke vermoeijenissen en ontberingen te hebben verduurd. Den 15den Julij van het jaar 1099, viel de stad, na een bloedig gevecht, Godfried in handen, die daarna tot Koning werd uitgeroepen. Gedurende 88 jaren regeerden er Christen Koningen. De groote moskee van Omar werd in een hoofdkerk veranderd en men stichtte vele kerken en kloosters. In 1187 heroverde sultan Saladin de stad; en ofschoon de Christenen haar later nog eenigen tijd in bezit hadden, viel zij in 1244 voor goed in handen der Mohamedanen. Gedurende 600 jaren was nu Jerusalem als het ware onbekend bij de Christenen. In 1808 werd de kerk van het Heilige Graf bijna geheel door brand vernield.

De Grieken bouwden haar echter spoedig weder op, en lieten de Roomsch-Catholijken, die sedert de kruistogten een groot gedeelte der kerk bezeten hadden, slechts eene zijkapel ten gebruike over.

In 1832 kwam Jerusalem onder het beheer van Mehemet-Ali, Pacha van Egypte. Het land beleefde nu een vreedzamer tijdperk. De vervolging der Christenen hield bijna geheel op; de oneenigheden tusschen hunne verschillende sekten verminderden, en Europeesche reizigers werden met eerbied ontvangen en behandeld. Deze gunstige staat van zaken hield aan gedurende de regering van Mehemet-Ali, doch toen het beheer der stad in 1840 weder aan de Turken verviel, kwam hierin eene treurige verandering; en, om de woorden van een ooggetuige te bezigen: „Alle rust en veiligheid is nu verdwenen; de sheiks der verschillende Arabische stammen hebben het hoofd opgestoken, en de Bedouinen slaan hunne tenten zelfs bij de poorten op. Krijg en krijgsgeschreeuw verneemt men voor de muren; schrik en angst vervullen de harten der inwoners, zoodat de Turksche soldaten onder bescherming staan der Bedouinen, tegen wien zij waren uitgezonden. Terwijl onder Mehemet-Ali de landerijen weder bebouwd, de vernielde waterleidingen hersteld werden, en men van de natuurlijke voordeelen des lands partij trok — zoo is nu alles in verval."

De stad Jerusalem, die als een eiland tusschen de haar omringende bergen gelegen is, wordt verdeeld in vier groote wijken, die der Christenen, Armeniërs, Joden en Mahomedanen. De straten zijn nauw, en de huizen, meest allen van steen gebouwd, zijn klein en leelijk, doch over het geheel ziet het er schilderachtig uit. Om de bergachtige ligging der stad, heeft men er zeer schoone gezigten, en zoo iemand van een der platte huisdaken roept, kan men het op grooten afstand hooren. De menschen gaan dadelijk op hunne daken, zoo er iets bijzonders te zien is, en bijna de geheele bevolking brengt daar de koele avonden door.

Wie te kiezen?

(Vele stoomboot-maatschappijen in Amerika hebben agenten, om passagiers te werven.)

Eerste Agent. Wilt gij naar New-York, mijnheer?

Reiziger. Ja.

1e A. Ga met het *Rendier*, de fraaiste boot ter wereld, 10 pence maar.

2e A. Zoo gij uw leven lief hebt, raad ik u, het niet te doen.

R. Waarom niet?

2e A. 't *Rendier* heeft de gewoonte, bijna alle dagen op strand te loopen, of zijn ketel te laten springen. Daarvoor moet ge een dollar betalen, zoodra gij aan boord zijt. Mijn stoomboot neemt u inderdaad voor 10 pence meê, geen cent meer, en eene uitmuntende boot, mijnheer, 750 vt. lang, eerst dezen zomer gebouwd, en heerlijke kost.

R. Ja, dan wil ik toch . . . . .

1e A. Wij nemen u voor 8 pence meê, waarde heer!

LOGEMENT EN STALLING;

benevens een onmiddelijk achter het huis gelegen **vrij grooten TUIN.**

Informatien zijn te bekomen bij gemelden Notaris.

WESTERBORK, 11 Mei 1854.

Notaris Mr. J. T. KIJMMELL.

AANBESTEDING.

De COMMISSIE van ADMINISTRATIE over het HUIS van ARREST en JUSTITIE te Assen is voornemens,

OP WOENSDAG DEN VIER EN TWINTIGSTEN MEI AANSTAANDE,

des morgens om twaalf uur in genoemd huis op de gewone wijze

Uit te Besteden:

DE LEVERANCIE VAN DE BENOODIGDHEDEN VOOR DE GEVANGENEN OVER HET TWEEDE HALFJAAR 1854,

als: **BROOD, AARDAPPELEN, VLEESCH, GORT, RIJST, ERWTEN, GROENTEN, ZOUT, PEPER, AZIJN, OLIE, KAARSEN, ZEEP, KOFFIJ, CHICOREI, MELK, STROO, TURF enz.,** alles overeenkomstig de voorwaarden waarvan de exemplaren ter lezing zullen liggen in het Logement *de Koppelpaarden* bij A. HOFSTE, en een in genoemd Huis, terwijl informatien zijn te bekomen bij den Secretaris der Commissie Mr. H. VOS.

ASSEN, 14 Mei 1854.

De Commissie voornoemd:
J. H. WESTRA.
Ter ordonnantie van Dezelve,
H. VOS.

PROGRAMMA voor de Provinciale en algemeene Tentoonstelling van VEE, WERKTUIGEN van LANDBOUW enz., te houden door het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in *Drenthe*, ter gelegenheid van het **IXe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres** te *Assen*, op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaturdag, den 27, 28, 29 en 30 Junij en 1 Julij 1854.

Vervolg en slot.

ALGEMEENE TENTOONSTELLING.

(*Waaraan alle Ingezetenen van het Rijk kunnen deelnemen.*)

Paarden.

24. Voor het schoonste span Paarden beneden zeven jaren oud, ingespannen voor een rijtuig, ter keuring aangeboden: 1ste prijs: Een stroosnijbak met ijzeren drijfrad en twee messen, voorkomende onder no. 89 der lijst van landbouwwerktuigen, te bekomen bij W. JENKEN te Utrecht, aldaar aan te koopen voor den prijs van *f* 70, uit de gelden door Z. M. den Koning beschikbaar gesteld. — 2de prijs *f* 25.—

25. Voor den bestgekeurden Springhengst: prijs *f* 75.—

26. Voor het beste en meest premiewaardig gekeurde Paard beneden zeven jaren oud: 1ste prijs: Een drummondkarn-werktuig, op de gemelde lijst van werktuigen voorkomende onder no. 66, aan te koopen voor den prijs van *f* 40, uit de gelden, door Z. M. den Koning beschikbaar gesteld. — 2de prijs *f* 25, uitgeloofd door Jhr. R. A. VAN ECHTEN VAN HOLTHE te Echten. — 3de prijs *f* 15, uitgeloofd door den Graaf VAN HEIDEN REINESTEIN te Zuidlaren.

Runderen.

27. Voor den bestgekeurden Springstier: prijs *f* 50.—

28. Voor den besten Pinkstier, geboren na den 1sten November 1852: prijs *f* 15, uitgeloofd door den heer A. VAN DER VLIES te Havelte.

29. Voor het schoonste niet meer dan tweemaal gewisseld jong Rundbeest: 1ste prijs: Een arendploeg, op gemelde lijst van werktuigen voorkomende onder no. 16, aan te koopen bij den heer JENKEN te Utrecht, voor den prijs van *f* 32, uit de gelden door Z. M. den Koning beschikbaar gesteld. — 2de prijs *f* 25, uitgeloofd door den heer Mr. W. J. TONCKENS te Meppel.

30. Voor de bestgekeurde Melkkoe: 1ste prijs *f* 40.— 2de prijs: Een Koekmolen met twee cilinders, op de bovengemelde lijst der werktuigen voorkomende onder no. 104, aan te koopen voor den prijs van *f* 30, uit de gelden door Z. M. den Koning beschikbaar gesteld. — 3de prijs: Een Weidescheffel of Sleep, om molshoopen enz. te slechten, voorkomende onder no. 81 op meergemelde lijst, aan te koopen bij den heer JENKEN te Utrecht, voor de som van *f* 23, uit de gelden door Z. M. den Koning beschikbaar gesteld.

Schapen.

31. Voor het bestgekeurde en fraaiste paar Schapen (ram en ooi) van Leicester of gecroiseerd Leicester en Kempensras: prijs: Een ijzeren zakhouder, waarmede één man het koren behoorlijk in den zak kan doen, voorkomende onder no. 116 van de meergemelde lijst van werktuigen, bij den heer JENKEN te Utrecht verkrijgbaar voor *f* 10.—, uitgeloofd door den heer Mr. P. W. ALSTORPHIUS GREVELINK te Assen.

Varkens.

32. Voor den bestgekeurden Beer: prijs *f* 15.—

33. Voor de bestgekeurde Mot of Zeuge: 1ste prijs *f* 10.— 2de prijs *f* 5.—, uitgeloofd door den heer H. J. OOSTING te Assen.

Geiten.

34. Voor de schoonste melkgevende Geit zonder horens: prijs *f* 5.—, uitgeloofd door den heer G. P. SERVATIUS te Assen.

Konijnen.

35. Van vreemd ras, van elke soort minstens 3 stuks, waaronder een rammelaar: 1ste prijs *f* 12.— 2de prijs *f* 8.—

Honden.

36. Voor den schoonsten Patrijs- of staande hond (reu): prijs *f* 10.—, uitgeloofd door den heer Mr. H. C. CARSTEN te Assen.

Werktuigen.

In te zenden vóór of op den 24 Junij.

37. Voor het bestgekeurde handdorschwerktuig: prijs *f* 25.—, uitgeloofd door den heer A. HESSELINK te Paterswolde.

38. Voor het bestgekeurde Dorschwerktuig: prijs *f* 10.—, uitgeloofd door den heer Mr. P. VAN DER VEEN te Smilde.

39. Voor eenen minder bekenden of verbeterden Ploeg voor zandgronden: prijs *f* 15.—

40. Voor eenen minder bekenden of verbeterden Ploeg voor gemengde zand- en veengronden (toegemaakte dalgronden): prijs *f* 15.—

41. Voor eenen minder bekenden of verbeterden Ploeg met daaraan verbonden grondwoeler: prijs *f* 15.—

42. Voor minder bekende of verbeterde werktuigen tot boterbereiding: prijs van *f* 20.— tot *f* 15.—. Voor te dragen door de Commissie daartoe.

43. Voor minder bekende of verbeterde Werktuigen voor den Landbouw worden uitgeloofd *f* 150.—, waarvan voor ieder der bestgekeurde voorwerpen niet meer dan *f* 25.— en niet minder dan *f* 5.— zal worden uitgereikt, voor te dragen door de Commissie van keuring daartoe.

Aldus namens het Hoofd-Bestuur door hare Commissie vastgesteld den 20 April 1854.

Mr. H. C. CARSTEN, *Voorzitter.* J. NIJENHUIS. Mr. J. OOSTING. P. J. L. EEKHOUT. D. HESSELINK. Dr. D. COHEN. Mr. C. E. KNIPHORST. H. DE WAL. Mr. J. A. TONCKENS, *Secretaris.*

GETUIGSCHRIFT

voor de Tentoonstelling door het Genootschap ter bevordering van den Landbouw in Drenthe.

TE HOUDEN GEDURENDE DE DAGEN VAN 'T IXE CONGRES TE ASSEN.

De inzender verlangt het ingezondene terug aan het adres van: Het voorwerp is te koop voor *f*

De ondergeteekende (*a*)
zal, op den, in het Programma der Tentoonstelling bepaalden tijd, inzenden (*b*)

in het Programma voorkomende onder No. (*c*)
De ondergeteekende verklaart (*d*)

Geteekend te den Mei 1854.
De medeondergeteekenden (*e*)
verklaren, dat zij zich van de juistheid der vorenstaande opgaven hebben verzekerd.
Geteekend te den Mei 1854.

a. Naam en woonplaats des inzenders.
b. Naam van het in te zenden voorwerp.
c. Nummer van het Programma.
d. Vermelding van hetgeen, volgens Art. 4 en 6 van het Programma, ten aanzien van het ingezondene moet worden verklaard, om naar den prijs te kunnen mededingen.
e. Namen en Woonplaatsen van twee ter goeder naam staande getuigen.

VEEMARKTEN.

Odoorn, 11 Mei. Op de heden gehoudene jaarmarkt waren aangevoerd 163 koeijen, 14 kalveren, 235 Drentsche schapen en 198 varkens. De koeijen golden van *f* 40-″ tot *f* 112-″, de kalveren van *f* 15-″ tot *f* 35-″, de schapen van *f* 5-″ tot *f* 8-″ en de varkens van *f* 2.50 tot *f* 35-″. De prijzen van het Rundvee waren stijgende, vooral waren de aanstaanden te kalven zeer gezocht.

Roden, 11 Mei. Op de heden gehoudene jaarmarkt waren aangevoerd 345 koeijen en 18 kalveren. De koeijen golden van *f* 40-″ tot *f* 152-″, de kalveren van *f* 22 ″ tot *f* 30-″. De handel in rundvee was buitengewoon levendig.

Ruinen, 10 Mei. Heden waren aangevoerd 334 koeijen, 16 kalveren en 318 schapen. De koeijen golden van *f* 40-″ tot *f* 152-″, de kalveren van *f* 12-″ tot *f* 24-″ en de schapen van *f* 3-″ tot *f* 8-″.

Borger, 13 Mei. Op de gisteren alhier gehoudene jaarmarkt waren aangebragt 320 rundbeesten, 113 varkens, en 50 schapen; koeijen golden van *f* 40 tot *f* 140, varkens van *f* 10 tot *f* 30, schapen van *f* 5 tot *f* 7; door het schoone weder begunstigd, was de markt buitengewoon druk bezocht door kramers en kooplieden zoowel als door andere bezoekers, en de vrees, welke sommigen in den beginne koesterden, dat deze jaarmarkt weder te niet zou gaan, is geheel geweken.

— Op de markt welke Donderdag ll. te Joure is gehouden, waren ruim 600 runderen van verschillende soort aangevoerd, de handel was zeer levendig en men besteedde hooge prijzen, als: voor het jong vee van *f* 45 tot *f* 70, voor melkkoeijen van *f* 80 tot *f* 100 en voor versch gekalfde koeijen van *f* 96 tot *f* 130; de guste koeijen waren zeer duur en sterk gezocht.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 7—14 Mei. *Ondertr.* A. Smeding met H. Stoffers; J. R. Klaassen met E. Smeding; J. van der Sleen met H. Veldman. — *Geh.* H. Vos, weduwnaar van A. Kats met J. Vos; A. Pol met J. Lunenborg; W. Kleine met G. Zwiers; J. Wederen met H. van Goor; G. van Eck met H. Kroesen. — *Bev.* A. Koops, geb. Kamman, van z.; D. Lunenborg, geb. Stoffers, van d.; A. Lensen, geb. Prijs, van z.; M. J. Boerman, geb. Engelsman, van z.; A. Popken, geb. Strijker, van d.; M. Bijker, geb. de Vries, van z. — *Overl.* G. van Dalen, 1 j.; J. Veldman, bijna 2 m.; een levenloos kind van B. van Hees en G. Steenbergen.

SMILDE, 7—14 Mei. *Geh.* S. Cohen met E. Frank; A. Winters met J. de Vries; A. Boxen met H. G. Hovingh; W. G. van der Laan met G. Spijkman. — *Bev.* H. Winters, geb. Veldhuis, van z.; J. Oldenkamp, geb. Haveman, z.; C. Debo, geb. Rose, van d. — *Overl.* L. Heres, geh., 61 j.; A. Oldenkampe, ongeh., 17 j.; D. F. van der Veen, geh., 42 j.; C. Huizing, geh., 62 j.; Trijntje Everts, weduwe, 91 j. 2 m.; een levenloos kind aangegeven van H. Stap, geb. Hulsebosch.

COEVORDEN, 7—14 Mei. *Ondertr.* R. van Holthoon en G. M. van der Wolde. — *Geh.* P. Walkotten en H. Steen; H. Timmerman en G. Bouwers, wed. R. Altena. — *Bev.* M. Schaaf, geb. Roos, van z. — *Overl.* Casper Hendrik Jonker, ¼ j.

MEPPEL, 6—12 Mei. *Geh.* R. Loos met H. van Veen; H. Vreeburg met H. Vreeburg; H. Israel met G. Labrij. — J. L. Fijn van Draat met A. L. Trip; B. Sneeijenbosch met M. C. Limperg. — *Ondertr.* A. Huiskes met J. R. Hazelaar; H. van Antwerpen met A. Tjabels; H. Bouwman met J. Welink; J. M. Barth met J. C. A. Schott Bruin. — *Overl.* F. Rotman, 1 j. en 2 m. vr. gesl.; G. van Veen, 6 j. vr. gesl.; J. ter Heide, 3 w. vr. gesl.; G. Kreulen, 71 j., weduwe van J. J. ter Wal; H. Krien, 34 j., weduwnaar van M. Snoek. Voorts is aangegeven een levenloos kind van het vr. gesl.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 15 Mei.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 13.50	Boekweit, zand of	N.pd.	*f*	0.00
„ N. Oml.	68	„	„ 11.60	„ „	65	„ „	7.90
dito.	70	„	„ 12.20	„ veen	64	„ „	7.35
„ „ Old.	68	„	„ 11.40	„ „	66	„ „	7.75
„ „ „	70	„	„ 12.00	Paardeboonen. . *f*	7.50	à	8.00
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 10.00	Groene Erwten. „	11.00	à	00.00
„ „ „	68	„	„ 10.40	Graauwe „ „	10.00	à	11.00
„ „ „	70	„	„ 10.80	Koolzaad . . . *f*	11.00	à	11.40
Haver. N. dikke	40	„	„ 4.70	Gort, grove . „	11.00	à	11.75
„ „	48	„	„ 5.40	Gort, parel . „	15.00	à	18.00
„ Voer	35	„	„ 4.15	Olie, raap per vat	37.50	à	00.00
„ „	40	„	„ 4.75	Raapkoeken. . . .		à	00.00
„ Zwarte	35	„	„ 3.95	Lijnkoeken	00.00	à	00.00
„ „	40	„	„ 4.45	Boter ¼ ton. . . .	00.00	à	00.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 5.65	Boter ⅛ „		à	00.00
„ „ „	56	„	„ 5.95				
„ „ zomer	56	„	„ 5.35				
„ „ knob.	60	„	„ 6.30				

Tarwe en Rogge goed prijshoudend. — Boekweit iets beter. — Gerst 10 cent lager aangeboden. — Dikke en Voerhaver 10 ct. hooger wel te plaatsen. — Zwarte in een doen. — Boonen genieten geene vraag. — Gart slap. — Zaden weinig in omgegaan. — Raapolie lager.

ZWOLLE, 12 Mei. Tarwe *f* 14,00 a *f* 15,25. — Rogge *f* 10,40 a *f* 11,60. — Boekweit *f* 7,00 a *f* 8,50. — Aardappelen *f* 3,25 a *f* 4,25. — Boter per ½ ton *f* 18,50 a *f* 19,50; per ℔ *f* 0,80 a *f* 0,95.

STEENWIJK, 15 Mei. Rogge *f* 9,80 a *f* 10,15. — Boekweit *f* 0,00 a *f* 0,00. — Boter per ⅛ ton *f* 17.00 a *f* 00,00.

OLDEMARKT, 13 Mei. Boter per ⅛ vat *f* 17,50.

AMSTERDAM, 17 Mei. TARWE met eenigen handel prijshoudend; 129 ℔ bonte Poolsche *f* 490; 128 ℔ dito *f* 480; 129 ℔ dito *f* 475; 132 ℔ oude Pommer *f* 465; 135 ℔ Kubanka *f* 400. — ROGGE. Odessa iets hooger, andere soorten lager afgegeven; 120, 121 ℔ nieuwe Pruiss. *f* 308, 312; 121 ℔ nieuwe Odessa *f* 314, 117 ℔ nieuwe Archangel *f* 309; 115 ℔ oude Gedroogde *f* 297, 117 ℔ dito *f* 300. — GARST stil; 104 ℔ Vriesche Winter *f* 205. — HAVER prijshoudend; 75, 78 ℔ Voer *f* 154, 159; 90 ℔ Dikke *f* 190. — [illegible] Holsteinsche *f* 272; 114 ℔ Sleeswijksche [illegible] op het Najaar op nieuw lager; Deensch £ 64; op 9 v. Olie in Sept. £ 66.50; Oct. £ 67. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE met weinig handel tot genoteerde prijzen; op 6w. *f* 39; Vlieg. *f* 38, 37,75; 1o. Sept. *f* 37⅛, 38; Oct. *f* 38, 25; Nov. *f* 38⅛, 25; Dec. *f* 38,25. ⅛. — LIJNOLIE dadelijk onveranderd, op het Najaar meer gevraagd; op 6w. *f* 36,75; Vl. *f* 37,50, 75; Najaar *f* 38, 25. — HENNEPOLIE op 6w. *f* 41,75; Vliegend *f* 40,50. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 82 a *f* 86. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 11,50 a 14.

223ste **STAATS-LOTERIJ.** DERDE KLASSE.

1ste Lijst. No. 1613. Nos. 17818, 10034 en 14074 ieder *f* 1000. Nos. 6702, 9053 en 16747 ieder *f* 400. No. 17815 *f* 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 12 Mei 1854.

			GEBLEVEN.				GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	57⅝	*Polen.* Oblig.	4	pct.	63
„ „	3	„	68	*Spanje.* Oblig.	1	„	18¼
„ „	4	„	85 7/16	Obligatiën	3	„	37½
Amort. Synd.	3½	„	85	Binnenl.	3	„	33⅛
Handelm.	4½	„	115⅜	Amortisable			
O. I. Leening	4	„	84¾	Bewijs. Coup.			3 13/16
Aand. Holl. Spoorw.			61	*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Golt	5	„	
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	98½	„ Metal.	5	„	59⅞
Dito 1828/29	5	„	97⅜	„ „ N.	5	„	74[illegible]
Cert. 1831/33	5	„		„ „	2½	„	[illegible]
Dito 1840	4	„	75	*België*, [illegible]	2½	„	
Dito Stieglits	4	„	72¾	Rothschild	2½	„	46 13/16
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Oblig.	3	„	33⅛
Cert. van dito	5	„	57¼	„	4		
				Amerika Bank-Act.			[illegible]

Hier is uw billet. — De andere liegt u wat voor. Daar wordt hij voor betaald.

2e A. Wilt gij de van de week nog naar New-York, neem dan mijne boot. Meer zeg ik niet. Hier is een billet — voor 7 pence, beste mijnheer, voor u en uw reiszak. De andere boot kan niet eens weggaan; haar ketel heeft een gat, zoo groot, dat gij er door zoudt kunnen kruipen, en als gij eens aan boord zijt, moet gij een dollar geven.

R. Laat mij met rust met uw praatjes. Geef mij het billet voor 7 pence, en ik zal . . .

1e A. Hier is een billet voor 6 pence. De boot van dien heer komt nooit te New-York, want gisteren brak zij een rad, en zoodra zij wil varen, gaat zij op zij liggen en strandt.

R. Goed, dan zal ik met het *Rendier* gaan en . . . .

2e A. In uw ongeluk rennen. Het *Rendier* blijft alle morgen drie of vier uren liggen. En dan de kost.

R. De . . . wat ?

2e A. De kost, mijnheer. Half verrot vleesch. Eijeren van verleden jaar, levende kaas . . . .

R. Loop naar den duivel met uw eten. Ik heb boterhammen in den zak.

2e A. Dat is goed, mijnheer. Men moet tegenwoordig spaarzaam zijn.

1e A. Daar luidt het voor de laatste maal. Wat denkt gij er van? Zes pence maar!

2e A. Hij liegt alsof 't gedrukt stond, goede vriend. En gij moet aan boord toch een dollar betalen en kunt niet aan land gaan. Ga mee, mij behoeft gij ook maar 6 pence te geven.

1e A. Ik neem u voor 5 pence mee. — Het is me te doen, om uw leven te redden.

2e A. Daar is een billet voor 3 pence. — Gij zijt een kind des doods, als gij met 't *Rendier* gaat.

Een onpartijdig toeschouwer. De *Clay* is weg, mijnheer!

R. Wat? hoe? Al weg? Nu, vriend, dan neem ik uw boot voor 6 pence.

1e A. Wilt gij? Ja, de *Clay* is weg. Wilt gij nog heden met een stoomboot naar New-York, dan moet gij nu mijne boot nemen — 't billet kost een dollar.

Men stelle zich den reiziger voor, die aldus in zijne hoop op een goedkoope overtogt werd teleurgesteld.

Gedragsregelen.

De beroemde Benjamin Franklin stelde zich zelve, toen hij nog jong was, de volgende regelen tot leering en zelfbeheersching. Zij zijn de aandacht voor een ieder overwaardig: —

1. *Matigheid.* — Eet niet tot gij droomerig wordt; drink niet tot gij levendig wordt.

2. *Stilzwijgendheid.* — Zeg niets dan hetgeen anderen of u zelven nuttig is; vermijd beuzelachtige gesprekken.

3. *Orde.* — Laat al wat u behoort zijne vaste plaats hebben; laat al uw werk zijn tijd hebben.

4. *Vastheid van karakter.* — Besluit te doen wat gij behoort te doen; doe zonder uitstel, wat gij besluit.

5. *Zuinigheid.* — Geeft niets uit wat anderen of u zelven geen nut aanbrengt; dat is, verspil niets.

6. *Vlijt.* — Laat geen tijd verloren gaan; doe immer iets nuttigs; houd u niet met onnoodige dingen op.

7. *Opregtheid.* — Maak u niet aan bedrog schuldig: laat uwe gedachten onschuldig en regtvaardig zijn; en zoo gij spreekt, spreekt dien overeenkomstig.

8. *Regtvaardigheid.* — Doe niemand ongelijk aan door hen te benadeelen, of niet ten zijnen nutte uw pligten te vervullen.

9. *Gematigdheid.* — Vermijd alle uitersten; verdraag beleedigingen voor zoo verre gij denkt dat zij dit verdienen.

10. *Zindelijkheid.* — Laat uw ligchaam, uwe kleederen en uwe woning zindelijk zijn.

11. *Bedaardheid.* — Laat u niet door kleinigheden, noch door geringe of onvermijdelijke toevallen verontrusten.

12. *Kuischheid.* — Verstoor uw eigen vrede niet; doe eens anders goeden naam niet te kort.

ANECDOTEN.

Graaf . . . . . zeide gewoonlijk, dat, daar hij geen rijtuig kon houden, hij de fraaiste paraplui in Europa wilde hebben.

Toen iemand Jerome Bignon zeide, dat Rome de zetel van het geloof was, antwoordde deze: »Dat kan zijn, maar dan heeft het geloof veel overeenkomst met sommige menschen, die men nooit t'huis treft.

In de ″Almanach des gourmands″ staat, ter aanbeveling eener saus: *» Lorsque cette sauce est bien traitée, elle ferait manger un éléphant.″*

TER DRUKKERIJ VAN **GRATAMA**, TE ASSEN.